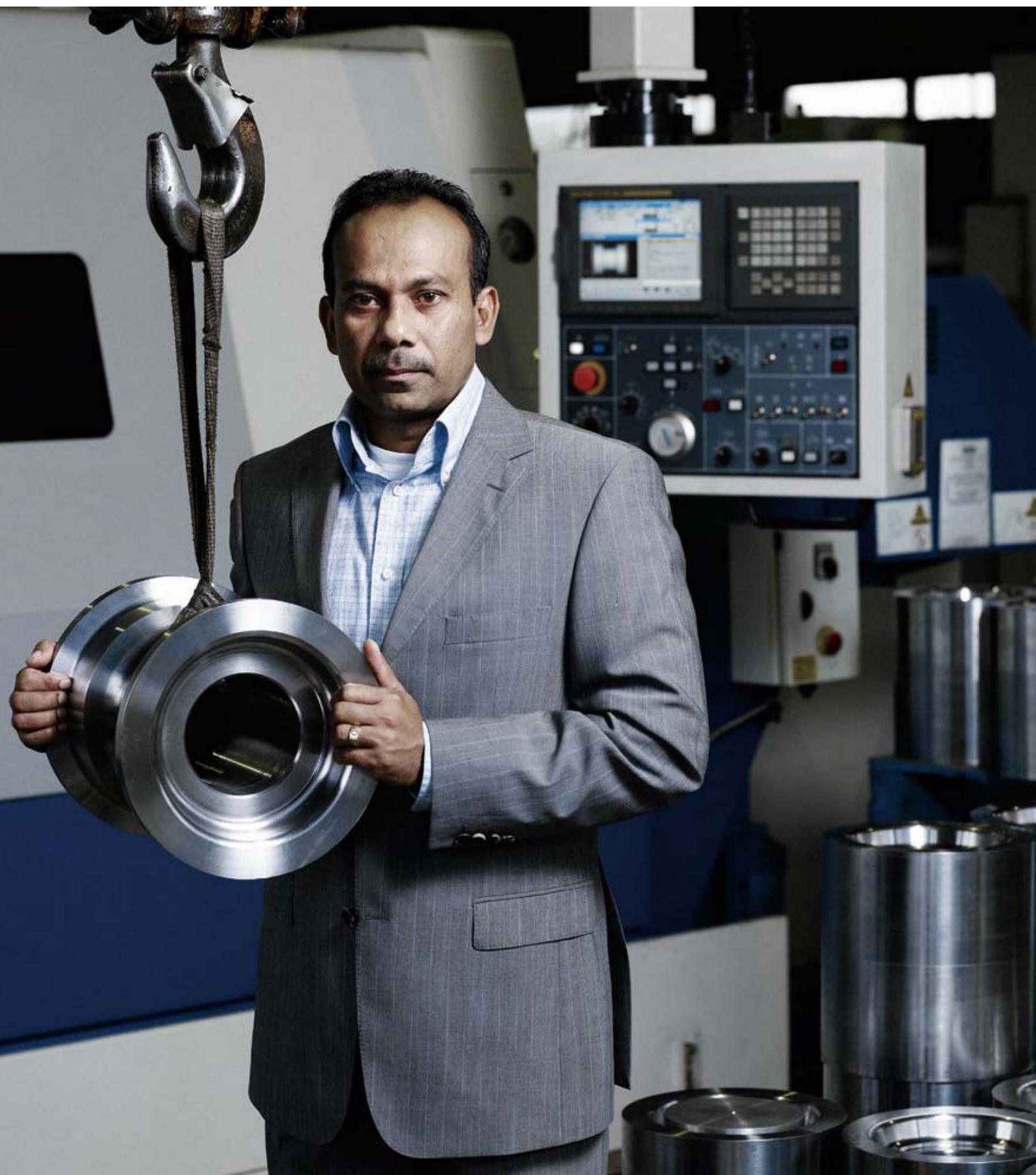

Uw dubbelrol als directeur-grootaandeelhouder (dga)

Inleiding

Als directeur-groootaandeelhouder (dga) van een BV heeft u een bijzondere positie. U bent grootaandeelhouder en dus machthebber over de vennootschap. Maar tegelijkertijd bent u ook directeur en dus een werknemer, een ondergeschikte van de BV. U bent als het ware in dienst bij uzelf.

Meestal blijft het niet alleen beperkt tot deze dubbelrol. Dga's staan meestal in nog veel meer relaties ten opzichte van hun BV. U kunt bijvoorbeeld geld lenen aan of van de BV. Of u stelt zich borg voor de BV. Ook kan het zijn dat u een bedrijfspand aan de BV verhuurt. In economische zin vormt u als dga met uw BV een eenheid. De belastingheffing sluit daar echter niet op aan. Integendeel, fiscaal bestaat er tussen de dga en de BV een strikte scheiding en worden zij ieder afzonderlijk in de heffing betrokken.

Door de grote verschillen in fiscale behandeling voor de dga en de BV is het goed om u te verdiepen in uw persoonlijke financiële planning. Zo kunt u, afhankelijk van de fiscale gevolgen, en dus wat uiteindelijk voor u het voordeligste is, ervoor kiezen bepaalde transacties om te leiden naar uw BV ofwel juist in de privé-sfeer houden. Verder kunt u met uw BV handelen en hierbij de fiscaal voordeligste combinaties (kosten bij de BV en geen IB-heffing bij de dga) nastreven.

In deze brochure leest u meer over de verschillende rollen van de dga ten opzichte van zijn BV en de (fiscale) gevolgen daarvan. Uiteraard is het onmogelijk in deze brochure de uitgebreide en complexe fiscale regelgeving rondom de BV en de dga in zijn geheel te behandelen. Aarzel dan ook niet contact op te nemen met uw AA-Accountant als u meer wilt weten.

1. De dga als directeur

1.1 Wat is een dga?

Op de vraag wanneer iemand een directeur-groootaandeelhouder (dga) te noemen is, valt geen eenduidig antwoord te geven. Voor de verschillende wetten zijn daar namelijk verschillende definities voor. Zo noemt de sociale verzekeringswet u pas dga als u een meerderheidsbelang heeft of als u minimaal dezelfde hoeveelheid aandelen heeft als de overige bestuurders in de algemene vergadering. Om voor de Pensioenwet als dga te worden aangemerkt, moet u direct of indirect houder zijn van ten minste tien procent van de aandelen in de betreffende vennootschap. Voor de fiscale wetgeving is vijf procent van de aandelen al voldoende om als 'aanmerkelijk belanghouder' te worden beschouwd.

Bij kleine BV's is de directeur vaak de enige aandeelhouder en dus vanzelf dga. Indien er meerdere aandeelhouders zijn, dan ligt de hoogste macht binnen een BV bij de Algemene Vergadering van Aandeelhouders. De dagelijkse leiding ligt bij het bestuur, bestaande uit één of meer directeuren. Binnen een BV kunnen dus meerdere dga's zijn.

Overigens is er een verschil tussen statutaire directeuren en titulaire directeuren. Alleen statutaire directeuren zijn bestuurders van de vennootschap. Aan titulaire directeuren is de persoonlijke titel van directeur toegekend om hen intern en extern een bepaald gewicht (prestige) te geven. Bijvoorbeeld omdat zij met de dagelijkse leiding van (een deel van) de onderneming belast zijn. In het handelsregister van de Kamer van Koophandel van het gebied waarin de vennootschap is gevestigd, is vermeld wie de statutaire directeuren zijn.

De allereerste bestuurders van een BV worden in de akte van oprichting van de vennootschap benoemd. In deze akte van oprichting worden ook de statuten opgenomen, oftewel de regels waaraan de vennootschap en haar organen zich dienen te houden. Latere bestuurders worden benoemd door de algemene vergadering van aandeelhouders.

1.2 De dga als bestuurder

De hoofdtak van een directeur is het besturen van de vennootschap. Hiertoe kunnen de volgende zaken gerekend worden:

- De voorbereiding, vaststelling en uitvoering van het ondernemingsbeleid;
- Het beheer van het vermogen van de vennootschap;
- De vertegenwoordiging van de vennootschap in en buiten rechte;
- De uitvoering van besluiten van andere organen van de vennootschap.

Het bestuur heeft een grote mate van vrijheid bij het leiden van de onderneming. Wel moet het bestuur zich houden aan wettelijke bepalingen, de statuten en de doelomschrijving van de vennootschap. Zo is er in een wettelijke regel bepaald dat het bestuur zich bij de vervulling van zijn taak moet richten naar het belang van de vennootschap en de met haar verbonden onderneming. Het bestuur is niet tot alle beslissingen bevoegd: de algemene vergadering van aandeelhouders (als orgaan) heeft bijvoorbeeld de bevoegdheid tot het uitdelen van nieuwe aandelen, het vaststellen van de jaarstukken en van de uit te keren dividenden, het wijzigen van de statuten of het ontbinden van de vennootschap en benoemen, schorsen en ontslaan van directeuren. Het zijn met name de statuten van de vennootschap die de grenzen van de autonome bestuursbevoegdheid van de directeur vastleggen.

Vervult de directeur zijn taak niet naar behoren en weigert hij bijvoorbeeld om het door de aandeelhoudersvergadering gewenste beleid uit te voeren, dan heeft het bestuur de mogelijkheid de directeur te ontslaan. Anderzijds staat het bestuur onder gezag van de algemene vergadering van aandeelhouders.

1.3 Aansprakelijkheid van de dga

De BV is een rechtspersoon. Bij een rechtspersoon zijn de risico's van hoofdelijke aansprakelijkheid van de aandeelhouders beperkt tot het bedrag waarmee zij in de vennootschap deelnemen. De BV is als rechtspersoon een zelfstandig drager van rechten en plichten. Dit betekent

dat alle betrokken personen, zoals de directeur(en) en commissarissen, niet met hun privé-vermogen aansprakelijk zijn voor de schulden van de vennootschap.

Omdat er veel misbruik werd gemaakt van deze beperkte aansprakelijkheid, zijn er anti-misbruikwetten opgesteld. Deze houden in dat de directeur(en) en degenen die het beleid van de vennootschap hebben bepaald, wél privé aansprakelijk zijn wanneer:

- de bestuurder voor de onderneming te zware contractuele verplichtingen is aangegaan en hij of zij bij het aangaan van die verplichtingen wist of kon voorzien dat de vennootschap niet aan haar verplichtingen zou kunnen voldoen (dit wordt gezien als een onrechtmatige daad van de bestuurder);
- het onvermogen om belastingen en premies te betalen niet of niet tijdig wordt gemeld;
- aannemelijk is dat het onvermogen om belastingen en premies te betalen een gevolg is van onbehoorlijke taakvervulling door het bestuur in een periode van drie jaar voorafgaand aan de melding;
- de BV failliet gaat en dit faillissement het gevolg is van onbehoorlijk bestuur van de directie of degenen die het beleid bepaalden in de periode van drie jaar voorafgaand aan het faillissement. Als er geen jaarstukken worden gedeponeerd bij het handelsregister wordt onbehoorlijk bestuur verondersteld.

Verder is er sprake van privé-aansprakelijkheid voor handelingen in de oprichtingsfase van de BV. Die aansprakelijkheid eindigt als de eenmaal opgerichte BV de handelingen heeft bekrachtigd. Ook is er sprake van privé-aansprakelijkheid als de BV niet is ingeschreven in het handelsregister. Ten slotte valt het voordeel van de beperkte aansprakelijkheid van de aandeelhouders vaak weg doordat banken de dga privé laten meetekenen voor leningen die bestemd zijn voor de BV. Hierdoor wordt hij naast de BV ook persoonlijk aansprakelijk.

2. De dga als werknemer

In Nederland is het de normaalste zaak van de wereld dat een werknemer bij zijn of haar werkgever een arbeidscontract heeft. Als dga ligt dat wat minder voor de hand. U bent immers bij 'uzelf' in loondienst. Toch is het noodzakelijk dat er voor u een arbeidscontract wordt opgemaakt met de BV. Mocht uw BV failliet gaan, dan is dat belang direct duidelijk: de contractuele salarisaanspraken van de dga gaan namelijk voor op de crediteuren. Maar ook in meer dagelijkse situaties is een arbeidscontract een must. Zo kan een goede vastlegging van de arbeidsvoorwaarden uitstekend van pas komen als de fiscus twijfels heeft bij de juistheid van uw arbeidsbeloning. Verder staat het tijdstip waarop de BV de dga een recht of vergoeding heeft toegekend eenduidig vast. Ook dat kan veel problemen voorkomen.

2.1 De dga en zijn beloning

Als dga bepaalt u uw arbeidsbeloning, uw eigen salaris dus. U bent daarbij niet (exclusief) gebonden aan CAO's of dergelijke afspraken. Bij het bepalen van de hoogte en de samenstelling van uw arbeidsbeloning is het slim om naar de fiscale mogelijkheden te kijken.

Sommige beloningen en vergoedingen die aan de dga worden betaald kan de BV wél als kosten in mindering op de winst brengen, andere weer niet. Hetzelfde geldt voor de dga: sommige beloningen of vergoedingen die u van de BV ontvangt zijn niet, andere weer wel aan inkomstenbelasting (IB) onderworpen, tegen een verschillend tarief.

Belastingheffing

De BV heeft een eigen vermogen. Over de opbrengst daarvan - de winst - betaalt de BV vennootschapsbelasting (VPB). De VPB kent twee schijven: over de eerste schijf van € 275.000 winst is het tarief 20%. Daarboven betaalt de BV 25,5% VPB. Sommige onderdelen van de arbeidsbeloning kunnen als kosten in mindering worden gebracht op de winst van de onderneming. U betaalt over die arbeidsbeloning dus geen VPB. Wel kunnen deze onderdelen dan privé, dus middels de inkomstenbelasting, worden belast.

Als dga kunt u arbeidsbeloning ontvangen in de vorm van salaris, maar ook in de vorm van dividend over uw aandelen

in de BV. Deze twee vormen worden op een verschillende manier belast. In dat kader is het interessant het boxenstelsel, waarop de inkomstenbelasting sinds 1 januari 2001 is gebaseerd, nog eens te bekijken. Het boxenstelsel geeft de mogelijkheid om de diverse inkomensbestanddelen per box afzonderlijk in de heffing te betrekken, volgens eigen regels en tegen een eigen tarief. Dit in tegenstelling tot het vroegere systeem, waarbij alle bestanddelen van het fiscale inkomen werden samengevoegd tot één belastbaar inkomen.

Het boxenstelsel ziet er als volgt uit.

Box I

Belastbaar inkomen uit werk en woning (progressief tarief, max. 52%)

Het belastbaar inkomen uit werk en woning is:

- het inkomen uit werk en woning
- verminderd met de te verrekenen verliezen uit werk en woning

Inkomen uit woning en werk is (limitatieve opsomming):

- belastbare winst uit onderneming
- belastbaar loon
- belastbaar resultaat uit overige werkzaamheden
- belastbare periodieke uitkeringen en verstrekkingen
- belastbare inkomsten uit eigen woning
- negatieve uitgaven voor inkomensvoorzieningen
- negatieve persoonsgebonden aftrek

verminderd met:

- uitgaven voor inkomensvoorzieningen
- uitgaven voor kinderopvang
- persoonsgebonden aftrek

Box II

Belastbaar inkomen uit aanmerkelijk belang (25%)

- inkomen uit aanmerkelijk belang

verminderd met:

- te verrekenen verliezen uit aanmerkelijk belang
- persoonsgebonden aftrek

Box III

Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen (1,2%)

- voordeel uit sparen en beleggen (4% forfaitair rendement van het gemiddelde van de rendementsgrondslag), waarvoor 30% IB
- verminderd met persoonsgebonden aftrek

Rendementsgrondslag is: bezittingen – schulden

Bezittingen (limitatieve opsomming):

- onroerende zaken
- rechten die direct of indirect op onroerende zaken betrekking hebben
- roerende zaken
  - die niet voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt of verbruikt
  - die voor persoonlijke doeleinden worden gebruikt of verbruikt doch hoofdzakelijk ($\geq 70\%$) als belegging dienen
- rechten op roerende zaken
- rechten die niet op zaken betrekking hebben, waaronder geld
- overige vermogensrechten

Dividend

Zoals uit het boxenstelsel blijkt, kan het juist voordelig zijn om een lager salaris te ontvangen en het tekort aan te vullen met dividenduitkeringen. Dividend is weliswaar niet aftrekbaar in de BV, maar het wordt bij de dga in de inkomstenbelasting niet tegen een progressief, maar een proportioneel tarief van 25% in de belastingheffing betrokken. Dit kan voordeliger zijn dan salaris, dat wel aftrekbaar is in de BV, maar progressief belast wordt bij

de dga. De 'top' van het salaris wordt immers belast tegen maximaal 52% inkomstenbelasting, terwijl dividend slechts tegen 25% IB wordt belast nadat er in de BV VPB over de winst is betaald.

Te lage arbeidsbeloning: gebruikelijk loon

Als u uw arbeidsbeloning te hoog vaststelt, dan heeft u van de fiscus niet zoveel te vrezen. Het is voor de belastinginspecteur heel moeilijk om aannemelijk te maken dat de totale arbeidsbeloning van de dga te hoog is in verhouding tot de door de dga verrichte arbeidsprestaties. Alleen als het totale pakket van de arbeidsbeloning van de dga excessief is zal de belastinginspecteur maatregelen nemen tegen bijvoorbeeld verkapte winstuitdeling.

Als u uw arbeidsbeloning objectief bezien te laag vaststelt, kan u echter rekenen op verweer van de fiscus. Sinds 1 januari 1997 moet iedere dga namelijk een minimumbedrag aan salaris opnemen, anders telt de fiscus zelf een bedrag bij zijn inkomen. Met deze 'gebruikloonregeling' wordt voorkomen dat werknemers met een aanmerkelijk belang in de BV geheel of gedeeltelijk afzien van het gebruikelijke loon met als doel de heffing van inkomstenbelasting te ontgaan, of om onbedoelde voordelen in de sfeer van de sociale zekerheid en andere inkomensafhankelijke voorzieningen te behalen.

De gebruikloonregeling gaat uit van het gebruikelijke loon, het loon dat normaal gesproken wordt overeengekomen gezien de opleiding van de werknemer, de aard en omvang van de werkzaamheden en andere voor de arbeidsmarkt relevante feiten en omstandigheden. Voor het gebruikelijke loon moet worden aangesloten bij het loonbegrip uit de wet loonbelasting. Dat houdt in dat zaken als privé-gebruik auto, vrije vergoedingen en verstrekkingen en pensioenaanspraken niet bij het loon opgeteld hoeven te worden. Het gebruikelijke loon van een dga mag niet minder bedragen dan € 40.000. Wilt u een lager loon gebruiken, dan moet u aannemelijk maken dat dit lagere salaris in soortgelijke dienstbetrekkingen tussen derden zou zijn overeengekomen.

Maar wat als u als dga voor meerdere BV's werkzaamheden verricht? Dan doet u er verstandig aan om de toepassing

van de gebruikloonregeling in uw concrete situatie met de belastinginspecteur af te stemmen, ook al vormen die BV's voor de vennootschapbelasting een fiscale eenheid. Daarbij moeten niet alleen afspraken worden gemaakt over de omvang van de totale arbeidsbeloning, maar ook over het al dan niet doorbelasten van een deel daarvan, mét of zonder BTW, aan de betreffende BV's én het al dan niet splitsen van de pensioenregeling.

Salary-split

Steeds meer Nederlanders verrichten werkzaamheden als bestuurder of commissaris of als gewoon werknemer buiten de Nederlandse grens. In principe is een inwoner van Nederland terzake van zijn totale wereldinkomen, waar ook ter wereld verkregen, onderworpen aan de heffing van de Nederlandse inkomstenbelasting. Wordt echter aan bepaalde voorwaarden voldaan, dan verleent Nederland een vrijstelling voor inkomsten die in het buitenland worden verdiend. Aangezien de Nederlandse belastingtarieven tot de hoogste ter wereld behoren, kunnen deze vrijstellingen lucratief zijn.

Kostenvergoedingen en vrije verstrekkingen

Uw arbeidsbeloning bestaat over het algemeen uit meer dan salaris. Net als gewone werknemers kan de dga gebruik maken van tal van 'employee benefits', fiscaalvriendelijke mogelijkheden voor beloning. Vrije (onkosten)vergoedingen en verstrekkingen worden niet tot het loon gerekend en zijn dus onbelast. Het gaat hierbij om 'vergoedingen en verstrekkingen bedoeld voor bestrijding van kosten, lasten en afschrijvingen ter behoorlijke vervulling van de dienstbetrekking of andere vergoedingen en verstrekkingen voorzover zij naar algemene maatschappelijke opvattingen niet als beloningsvoordeel kunnen worden ervaren'. De fiscale regels voor deze kostenvergoedingen en (vrije) verstrekkingen verschillen per item, zowel ten aanzien van het bedrag waarover als het tijdstip waarop de belastingheffing plaatsvindt.

Hieronder vindt u een opsomming van de mogelijke kostenvergoedingen en -verstrekkingen. Wijzigingen in de fiscale regels rondom deze onderwerpen volgen elkaar in

hoog tempo op. Vraag daarom uw AA-Accountant naar de actuele toepassingsregels.

Vrije kostenvergoedingen en -verstrekkingen

- Reiskostenvergoedingen
- Bedrijfsfitness
- Werkkleding
- ARBO-vergoedingen of -verstrekkingen
- Premies ongevallenverzekering
- Koffiegeld en kleine consumpties
- Geschenken bij feestdagen
- Dienstitjduitkeringen
- Overlijdensuitkeringen
- Loon in natura
- Auto van de zaak
- Benodigdheden voor telewerken
- Vergoeding van ISDN, ADSL en internet
- Telefoon
- Renteloze leningen
- Kost, inwoning en maaltijden
- Maaltijden in bedrijfskantines
- Bewassing, energie en water
- Aanspraak ziektekostenregeling
- Genot van een woning (alleen indien noodzakelijk voor vervulling dienstbetrekking)
- Producten uit eigen bedrijf
- Personeelsactiviteiten
- Bedrijfsspaarregelingen

2.2 Sociale zekerheid

Of u als dga ook voor de sociale verzekeringswetgeving als werknemer wordt aangemerkt, hangt af van de vraag of er sprake is van ondergeschiktheid. Van ondergeschiktheid is geen sprake in de volgende gevallen:

- U kunt, eventueel met uw echtgenote, 50% of meer van de stemmen op de aandeelhoudersvergadering uitbrengen;
- Tweederde of meer van de aandelen zijn in uw handen of van uw naaste familieleden tot en met de derde graad;

- U kunt niet tegen uw wil ontslagen worden.

Als er geen sprake is van ondergeschiktheid, dan valt u niet onder de werknemersverzekeringen. Dit betekent dat u niet verzekerd bent op grond van de Ziektewet en de Wet Werk en Inkomen voor Arbeidsvermogen (WIA), voorheen de WAO. Ook komt u niet in aanmerking voor WW. U zult zich voor deze risico's bij een verzekeringsmaatschappij moeten verzekeren. Een uitzondering geldt voor de volksverzekeringen. Iedere inwoner van Nederland, dus ook de dga, valt onder de volksverzekeringen. De meest bekende volksverzekering is de AOW (Algemene Ouderdomswet).

2.3 Pensioenregelingen

Als we over inkomen praten, dan is niet alleen uw huidige inkomen van belang, maar ook uw inkomen als u op een leeftijd bent gekomen dat u niet meer werkt: uw pensioen. Het meest bekende pensioen is het ouderdomspensioen. Het ouderdomspensioen voorziet in een inkomensvoorziening bij ouderdom voor (gewezen) werknemers. U bouwt het pensioen op over de pensioengrondslag. Dit is het pensioengevend loon minus een drempelbedrag: de franchise. Het pensioengevend loon bestaat uit alle vaste loonbestanddelen: het salaris, de dertiende maand en de vakantietoeslag. Ook het regelmatig verstrekte loon in natura, zoals de door de werkgever betaalde telefoonrekening, de werkgeversbijdrage in de ziektekostenverzekering, de door de werkgever betaalde kinderopvang, enzovoorts, worden tot het pensioengevend loon gerekend. Een uitzondering geldt voor het voordeel van een auto van de zaak: het is niet mogelijk om pensioen op te bouwen over de bijtelling voor privé-gebruik van de auto van de zaak. De franchise is het drempelbedrag waarover geen pensioen wordt opgebouwd. Dit drempelbedrag wordt opgenomen in de pensioenregeling, omdat de overheid al voorziet in een basisinkomen in de vorm van een AOW-uitkering.

Bij de opbouw van het pensioen zijn drie stelsels mogelijk: het eindloonsysteem, de middelloonregeling en de beschikbare premieregeling. In een eindloonregeling wordt uw pensioen gebaseerd op uw laatstverdiende salaris. Het pensioen dat u reeds hebt opgebouwd over voorafgaande

jaren, wordt opgetrokken naar het niveau van uw laatstverdiende salaris.

In een middelloonregeling wordt de opbouw van uw pensioen in een bepaald jaar gebaseerd op het pensioengevend loon van dat jaar. Het verschil met de eindloonregeling is dat het pensioen dat u over de voorgaande jaren hebt opgebouwd niet wordt aangepast aan een eventuele stijging van het salaris. Wel wordt het reeds opgebouwde pensioen van tijd tot tijd geïndexeerd met de algemene stijging van de lonen en prijzen, om te voorkomen dat het pensioen in waarde daalt. Bij een beschikbare premieregeling ontvangt u van de werkgever een pensioenpremie waarmee u, eventueel aangevuld met eigen premies, pensioen kunt opbouwen. De hoogte van de premie van de werkgever wordt (mede) bepaald door uw salaris en uw leeftijd. De hoogte van het uiteindelijke pensioen is afhankelijk van beleggingsresultaten en staat meestal vooraf niet vast.

Naast het ouderdomspensioen kent Nederland mogelijkheden voor een nabestaandenpensioen, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen. Vanaf 1 januari 2005 zijn de mogelijkheden voor vut, prepensioen en overbruggingspensioen drastisch ingeperkt.

Pensioen in eigen beheer

Op grond van de Pensioenwet is een werkgever die aan werknemers een pensioentoezegging doet, verplicht dit onder te brengen bij een verzekeraar of een pensioenfonds. Deze zogeheten verzekeringsplicht geldt echter niet wanneer het een toezegging aan een dga betreft. Om voor de Pensioenwet als dga te worden aangemerkt, moet u direct of indirect houder zijn van ten minste 10% van de aandelen in de betreffende vennootschap. U kan ervoor kiezen om net als een 'gewone werknemer' een pensioen op te bouwen via een collectieve pensioenregeling, maar u mag dit dus ook in eigen beheer regelen. Door het eigen beheer is het niet nodig gelden aan de onderneming te onttrekken, waardoor de pensioenverplichting geen druk legt op de liquiditeitspositie van de onderneming. Daar staat echter tegenover dat pensioenaanspraken van de betrokkenen niet zijn veiliggesteld aangezien die nauw verbonden zijn met het reilen en zeilen van de onderneming.

Voor pensioenregelingen in eigen beheer stelt de wet twee eisen. Ten eerste moet de getroffen pensioenregeling binnen het wettelijk kader blijven. Verder mag de pensioenregeling niet uitgaan boven hetgeen gangbaar is in collectieve regelingen. Voor een in eigen beheer opgebouwd pensioen gelden nog meer extra voorwaarden, bijvoorbeeld met betrekking tot het gebruik van loon in natura en de in acht te nemen AOW-grondslag. Raadpleeg voor meer informatie hierover uw AA-Accountant.

Bij het opstellen van een pensioenregeling of het wijzigen daarvan, kan de inspecteur vooraf om zekerheid worden gevraagd over de fiscale aanvaardbaarheid van die regeling. Op verzoek van de werkgever beslist de inspecteur bij beschikking of de voorgelegde pensioenregeling aan de wettelijke eisen voldoet. Tegen de beslissing van de inspecteur staat bezwaar bij de inspecteur en beroep bij de belastingrechter open.

3. Zakelijk verkeer tussen de dga en de BV

3.1 Transacties tussen de dga en de BV

De belastinginspecteur bekijkt transacties tussen de dga en zijn BV met de nodige argwaan. Het is voor een dga daarmee in theorie immers niet zo moeilijk zichzelf te bevoordelen, bijvoorbeeld door een verkapte winstuitdeling en belastingheffing te voorkomen. Daarom worden onderlinge transacties kritisch bekeken en getoetst op zakelijkheid. De fiscus stelt zich daarbij de vraag of willekeurige derden dezelfde transactie zouden zijn overeengekomen onder dezelfde prijs en overige voorwaarden. In het internationale verkeer heet dat 'at arm's length dealing'. Zakelijk handelen dus.

Is het antwoord op de vraag bevestigend, dan is er niets aan de hand. Is de transactie volgens de belastinginspecteur echter niet zakelijk, dan ontstaan er problemen over de omvang en de fiscale gevolgen van de bevoordeling.

Maar wat is zakelijk handelen? Bij de toets op zakelijkheid kijkt de fiscus nauwlettend naar de prijs die de dga en de BV bij hun onderlinge transacties hebben aangehouden. Het is echter lastig te bepalen of die prijs juist is. In het economische verkeer worden transacties immers juist afgesloten als beide partijen menen daar voordeel bij te hebben. Bovendien is het een normale zaak dat het voordeel voor de ene partij groter is dan voor de andere partij. Daarom moet de belastinginspecteur, als hij vermoedens heeft van bijvoorbeeld een verkapte winstuitdeling, aannemelijk maken dat de dga moet hebben geweten dat de transactie voor zijn BV nadelig en voor zichzelf voordelig was. Dit wordt het dubbele bewustheidsvereiste genoemd.

Kosten of onttrekkingen?

Een BV kan kosten aftrekken voor de vennootschapsbelasting. Daarin heeft de BV echter niet de vrije hand. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen kosten en onttrekkingen. Kosten zijn uitgaven die de BV doet met het oog op de zakelijke belangen van de onderneming. Hierbij is het niet vereist dat de uitgaven strikt noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering. Uitgaven die niet worden gedaan met het oog op de zakelijke belangen van de onderneming, maar bijvoorbeeld om de aandeelhouders van de BV te gerieven, worden onttrekkingen genoemd. Bij de vraag welke uitgaven wel en welke niet aftrekbaar zijn, gaat het

dus om het motief waarmee de BV de uitgaven heeft gedaan. Onttrekkingen zijn uitgaven zonder een zakelijk motief. Uitgaven mét een zakelijk motief vormen van de winst aftrekbare kosten.

Glijclausule

Wilt u als dga een transactie doen met uw BV en bent u niet 100% zeker van de zakelijke motivering van de condities? Dan is het verstandig een zogenaamde glijclausule op te nemen in het contract van de transactie. De belastingrechter kan dan toestaan dat de condities van een transactie met de eigen BV achteraf worden aangepast om de averechtse gevolgen te neutraliseren. De voorwaarden:

- De glijclausule is contractueel overeengekomen;
- Bij de transactie werd een bepleitbaar standpunt ingenomen;
- Terugbetaling vindt zo spoedig mogelijk plaats nadat het feit zich heeft voorgedaan dat tot terugbetaling aanleiding geeft.

Lenen van de BV

Een lening van de BV aan de dga is fiscaal alleen toegestaan als er een schriftelijke overeenkomst bestaat tussen de dga en de BV met afspraken over de aflossing, als er een reëel rentepercentage wordt berekend en als er een zekerheid wordt gesteld, bijvoorbeeld in de vorm van een negatieve hypotheekverklaring op uw eigen woonhuis. Betaalt u geen rente, dan heeft dit een winstcorrectie bij de BV tot gevolg. De BV had immers het bedrag ook elders kunnen uitlenen en daarvoor wel rente kunnen ontvangen. Indien u ook niet aflost, dan ziet de fiscus de 'lening' als een uitdeling en moet u 25% dividendbelasting betalen. Indien u de lening wilt afsluiten voor consumptieve doeleinden, ter financiering van een vakantiewoning of privé-beleggingen, dan kunt u de rente die u betaalt aan de BV niet van uw inkomstenbelasting aftrekken. Daarom zal de fiscus argwanend zijn als blijkt dat u een lening heeft afgesloten bij uw BV.

3.2 Terbeschikkingstellingsregeling

Bij 'ter beschikking stellen' gaat het er om dat u als dga of een aan u verbonden persoon voor langere tijd vermogens-

bestanddelen afstaat aan uw BV. Onder het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen vallen de volgende zaken:

- het verhuren van een bedrijfsruimte aan de onderneming;
- het hebben van rechten uit een spaarovereenkomst of uit een daarmee verwante overeenkomst;
- het verstrekken van een lening aan de onderneming;
- het verlenen van een genotsrecht op roerende of onroerende zaken;
- koopopties en -levensverzekeringen afgesloten bij de onderneming (hier zijn uitzonderingen op).

Als u of een aan u verbonden persoon vermogensbestanddelen ter beschikking stelt aan de BV, krijgt u te maken met de terbeschikkingstellingsregeling. Verbonden personen zijn uw echtgenoot of uw partner met wie u duurzaam gezamenlijk een huishouden voert, familieleden in de rechte lijn en personen die getrouwd zijn of samenwonen met familieleden in de rechte lijn. De terbeschikkingstellingsregeling houdt in dat opbrengsten van vermogensbestanddelen die ter beschikking worden gesteld, zoals huur en rente, worden beschouwd als resultaat uit overige werkzaamheden. Deze opbrengsten worden daarmee progressief belast in box 1. Hier staat wel tegenover dat u ook alle kosten, lasten en afschrijvingen die uit het ter beschikking stellen van vermogensbestanddelen voortkomen af kunt trekken in box I. De huur en de rente die een onderneming betaalt zijn aftrekbaar van de winst.

De terbeschikkingstellingsregeling is alleen van toepassing als het vermogen(sbestanddeel) voor langere tijd ter beschikking wordt gesteld. Het incidenteel ter beschikking stellen valt buiten de regeling. Ook het ter beschikking stellen van (gedeelten van) de eigen woning (bijvoorbeeld een werkkamer) aan de eigen onderneming, valt buiten de terbeschikkingstellingsregeling. Aangebouwde ruimten, die bouwkundig los gezien kunnen worden van de woning, vallen wel onder de regeling.

Op de terbeschikkingstellingsregeling is het winstregime van toepassing. Dit houdt in dat het vermogensbestanddeel tegen een redelijke prijs ter beschikking moet worden gesteld. De belastinginspecteur kan dan ook ingrijpen als er bijvoorbeeld een zeer lage huur in rekening gebracht wordt. Ook is degene die een vermogensbestanddeel ter beschikking stelt, verplicht een bedrijfsadministratie hierover te voeren; hij of zij wordt dus administratieplichtig. Het winstregime heeft ook tot gevolg dat niet alleen de vergoeding voor het ter beschikking stellen tot de belastbare voordelen behoort, maar ook de waardemutaties van het betreffende vermogensbestanddeel in de belaste sfeer vallen!

Box-hopping

Het verschil in belastingheffing tussen box I en box III maakt het aantrekkelijk om het ter beschikking stellen van bijvoorbeeld een geldlening aan de BV om te leiden via een financiële instelling. Als de BV tegen dezelfde condities van de bank leent, in plaats van van u als dga, verandert er voor de BV immers niets: de financieringskosten blijven gelijk en de BV kan de rente zonder meer als bedrijfskosten ten laste van de winst blijven brengen. Voor uw privé-situatie is dit echter aantrekkelijk: u kunt het geld dat u anders aan de BV had uitgeleend op andere wijze - in box III - gaan beleggen. Bijvoorbeeld bij de bank die de geldlening aan de BV heeft verstrekt. Zo betaalt u geen belasting over de rente op de geldlening aan de BV (box I, maximaal 52%) maar over de rente op de 'geldlening' aan de bank (box III, 1,2%).

Als de belastinginspecteur kan aantonen dat de BV nooit op eigen kracht een lening had kunnen krijgen en de bank die lening enkel heeft verstrekt, omdat u vanuit privé eenzelfde bedrag bij de bank heeft gesteld als zekerheid, is deze vorm van boxhopping niet toegestaan.

4. De dga als aanmerkelijk belanghouder

U hebt een aanmerkelijk belang als u, al dan niet samen met uw partner, direct of indirect:

- voor ten minste 5% van het geplaatste kapitaal aandeelhouder bent in een vennootschap met een in aandelen verdeeld kapitaal; of
- rechten hebt om aandelen te verwerven (aandelen-optierecht) tot ten minste 5% van het geplaatste kapitaal; of
- winstbewijzen hebt die betrekking hebben op ten minste 5% van de jaarwinst dan wel op ten minste 5% van de liquidatie-uitkering.

Ook hier geldt, net als bij ter beschikkingstelling, de meetregelgeving. Dat betekent dat ook verbonden personen meegeteld worden bij het bepalen van een aanmerkelijk belang. Als u aandelen of winstbewijzen hebt van een vennootschap waarin u zelf geen aanmerkelijk belang hebt, maar uw partner of één van uw naaste familieleden in de rechte lijn wél, dan wordt u ook beschouwd als aanmerkelijk belanghouder. Zie voor de duidelijkheid het voorbeeld hieronder.

De meetregelgeving

Vader heeft 96% van het geplaatste aandelenkapitaal in een vennootschap. Zijn zoon heeft in dezelfde vennootschap 4% aandelen. Volgens de hoofdregel heeft zoon geen aanmerkelijk belang. Op grond van de meetregelgeving heeft hij wel een (afgeleid) aanmerkelijk belang.

Vader heeft 4% van de aandelen in een BV, zijn zoon ook. Samen hebben ze 8%. Bij deze verdeling heeft geen van hen een aanmerkelijk belang.

Vader heeft 5% van de aandelen, zijn zoon 3%. Samen hebben ze wederom 8%. Bij deze verdeling hebben beiden een aanmerkelijk belang: vader trekt met zijn aanmerkelijk belang zijn zoon mee.

Hebt u een aanmerkelijk belang in een bepaald soort aandelen, een koopoptie of vruchtgebruik op 5% van de aandelen in de vennootschap, dan worden ook al uw eventuele aandelen van een ander soort en uw

winstbewijzen in die vennootschap tot uw aanmerkelijk belang gerekend.

4.1 Voordelen onder de aanmerkelijk belangregeling

Als aanmerkelijk belanghouder geniet u een aantal voordelen. Zo ontvangt u dividend en als u de aandelen verkoopt, kunt u daar winst mee behalen. Voor de belastingheffing over de voordelen onderscheidt de wet twee soorten voordelen: reguliere voordelen en vervreemdingsvoordelen.

Reguliere voordelen

Reguliere voordelen zijn alle opbrengsten die voortkomen uit aanmerkelijk belang aandelen of winstbewijzen en omvatten dividenden, het fictief rendement van bepaalde buitenlandse beleggingsvennootschappen, een teruggaaf van kapitaalstorting voorzover dit meer is dan de verkrijgingsprijs van de aandelen, etcetera. De reguliere voordelen worden verminderd met de aftrekbare kosten. Denk hierbij aan bank-, incasso- en financieringskosten. Het resultaat van de opbrengsten min de kosten is een winst of een verlies uit aanmerkelijk belang. Deze winst wordt op het moment van ontvangst belast in box 2, tegen het aanmerkelijk belangtarief van 25%.

Ook bonusaandelen vallen onder de reguliere voordelen. De uitgifte van bonusaandelen aan de aanmerkelijk belanghouder is echter belastingvrij, ongeacht of die aandelen ten laste van de winstreserves of het agio worden uitgegeven. De verkrijgingsprijs van deze bonusaandelen is nihil. Door deze opzet wordt de belastingheffing over de bonusaandelen uitgesteld tot het tijdstip dat deze aandelen worden verkocht.

Vervreemdingsvoordelen

Naast de reguliere voordelen worden tot het inkomen uit aanmerkelijk belang ook de voordelen gerekend die worden behaald bij de vervreemding van tot een aanmerkelijk belang behorende aandelen of winstbewijzen, of bij vervreemding van een gedeelte van de in deze aandelen of winstbewijzen besloten liggende rechten. Onder vervreemding valt onder meer:

- inkoop van aandelen;
- afkoop/inkoop van winstbewijzen;
- betaalbaar stellen van liquidatie-uitkeringen;
- 'vervreemding' van aandelen/winstbewijzen bij juridische fusie;
- overgang krachtens erfrecht en huwelijksvermogensrecht;
- emigratie;
- het niet langer aanwezig zijn van een aanmerkelijk belang;
- inbreng in het vermogen van een onderneming.

De omvang van het vervreemdingsvoordeel wordt gesteld op de **overdrachtprijs** verminderd met de verkrijgingsprijs. De overdrachtprijs is de tegenprestatie bij vervreemding verminderd met kosten. Is de tegenprestatie niet onder 'normale' omstandigheden tot stand gekomen, dan kan een prijscorrectie plaatsvinden naar de waarde in het economisch verkeer. Dit is bijvoorbeeld het geval in de situatie dat binnen de familie een pakket aandelen voor een te goedkope prijs wordt verkocht. De **verkrijgingsprijs** is de subjectieve, historische verkrijgingsprijs. Ook de vervreemding van losse dividendbewijzen op tot een aanmerkelijk belang behorende aandelen wordt beschouwd als een vervreemdingsvoordeel. Ook over de vervreemdingsvoordelen bent u 25% aanmerkelijk belangbelasting verschuldigd.

Als een pakket aandelen onder de grens van het aanmerkelijk belang van 5% zakt, is sprake van een fictieve vervreemding. Als het belang onder de 5% daalt, moet het pakket aandelen van box II worden overgebracht naar box III.

4.2 Emigratie aanmerkelijk belanghouder

Als u als aanmerkelijk belanghouder emigreert, betekent dit een (fictieve) vervreemding van de aanmerkelijk belang aandelen. Bij emigratie wordt daarom een aanslag opgelegd over het (latente) vervreemdingsvoordeel uit aanmerkelijk belang. Er zijn mogelijkheden om de betaling van deze belastingaanslag uit te stellen of uiteindelijk kwijtgescholden te krijgen. Laat u daarom in geval van emigratie adviseren door uw AA-Accountant.

4.3 Aanmerkelijk belang in buitenlandse beleggingsvennootschap

Naast een aanmerkelijk belang in een Nederlandse onderneming, is een aanmerkelijk belang in een buitenlandse onderneming ook goed denkbaar. Een in Nederland wonende aanmerkelijk belanghouder in een in het buitenland gevestigde beleggingsvennootschap moet jaarlijks een fictief rendement van 4% van de waarde van de aandelen in de buitenlandse beleggingsvennootschap tot zijn inkomen uit aanmerkelijk belang rekenen. Daarover is 25% aanmerkelijk belangheffing verschuldigd, zodat de heffing effectief uitkomt op 1% per jaar van de waarde van de aandelen in de buitenlandse beleggingsvennootschap. Dat is een offer dat veel aanmerkelijk belanghouders in een buitenlandse beleggingsvennootschap alleszins aanvaardbaar zullen vinden, gelet op het substantiële verschil tussen de winstbelasting in Nederland (34,5% vennootschapsbelasting) en de winstbelasting in een taxhaven van 3 à 4%.

Daarbij komt dat deze fictief-rendementsheffing niet meer is dan een voorschothedding: het forfaitaire rendement dat is belast, wordt gerekend tot de verkrijgingsprijs van de aandelen. Door deze toerekening wordt de belastbare winst uit aanmerkelijk belang bij een latere verkoop van de aandelen navenant lager.

4.4 Vrijgestelde beleggingsinstelling (VBI)

Vanaf 1 augustus 2007 kan de dga beleggen in een vrijgestelde beleggingsinstelling (VBI). Een VBI is een naamloze vennootschap met ten minste twee aandeelhouders (collectieve belegging) met beleggingen in financiële instrumenten. Verder moet de VBI een openendkarakter hebben. Dat houdt in dat de aandelen op verzoek van de aandeelhouders worden ingekocht.

De VBI kan een fiscaal gunstig alternatief zijn voor dga's met een kasgeldvennootschap vanwege de vrijstelling voor de vennootschapsbelasting voor de VBI en het gunstige box II-tarief voor de dga. In box II wordt 25% geheven over een forfaitair rendement van 4%, per saldo dus slecht 1%. Het forfaitair belaste voordeel wordt bij verkoop van de aandelen gesaldeerd met het daadwerkelijk behaalde resultaat. Niet elke omzetting van een BV in een BVI is mogelijk. Zo mogen op de balans van de BV geen

onroerende zaken of een pensioenverplichting staan en moet bij de omzetting worden afgerekend over in de BV aanwezige meerwaarden. Bespreek met uw AA-Accountant de mogelijkheden en het fiscale voordeel van omzetting van uw BV in een VBI.

5. De dga als aandeelhouder

In het vorige hoofdstuk hebben we al gesproken over de voordelen van de aanmerkelijk belang aandelen. In meer algemene zin valt nog meer over de opbrengsten van aandelen en de belastingheffing daarover te zeggen.

5.1 Open en vermomde dividenduitkeringen

Alle voordelen die uit de aandelen worden getrokken, zijn aan de heffing van IB onderworpen. Daarbij maakt het niet uit in welke vorm of onder welke benaming die voordelen zijn genoten. Niet alleen de open of formele dividenduitkeringen, maar ook dividenduitkeringen die in vermomde of verkapte vorm worden gedaan, zijn belastbaar bij de dga en niet aftrekbaar bij de BV.

In principe bestaan er twee soorten dividend. Ten eerste kennen we het open of formele dividend. Open of formeel dividend wordt door de algemene vergadering van aandeelhouders van de BV - dus door uzelf - vastgesteld en uitgekeerd. Op het formele dividend is de vennootschap verplicht 25% dividendbelasting als voorheffing in te houden. Ten tweede kennen we de vermomde of verkapte dividenduitdeling. Dit is dividend dat 'voor de buitenwereld' een andere naam krijgt en dat u op een verborgen manier geniet. Hierbij kunt u denken aan een te hoog salaris of pensioen, te hoge kostenvergoeding, het te goedkoop huren van een pand van de BV, een te hoge rente op een vordering op de BV, enzovoorts.

Indien er vermomd dividend in de vorm van bonusaandelen uit de agio-reserve of de winstreserve (verkrijgingsprijs nihil) wordt uitgekeerd, is er niet zo veel aan de hand. De uitgifte van bonusaandelen is, zoals we al eerder hebben gezien, immers belastingvrij. De heffing wordt effectief doorgeschoven naar het tijdstip waarop deze bonusaandelen worden verkocht. Voor wat betreft vermomde dividenduitkeringen uit de winst(reserve) ligt dat anders.

Wanneer is een dividenduitkering aan te merken als vermomde uitdeling van winst? Dit kan als volgt worden samengevat:

- er moet een vermogensverschuiving van de BV naar de dga plaatsvinden, waardoor de dga (in juridische zin) verrijkt en de BV verarmt;

- de BV moet de dga bewust als aandeelhouder hebben willen bevoordelen (het dubbele bewustheidsvereiste);
- in de BV moet winst aanwezig zijn of er is winst te verwachten.

Worden vermomde dividenden door de belastinginspecteur ontmaskerd én is aan alle genoemde vereisten voldaan, dan worden de dga en de BV geconfronteerd met een dubbele heffing van VPB en IB. Ter illustratie vindt u hieronder een voorbeeld.

Winstconstatering voorafgaand aan vermomde winstuitkering

Een florierende BV verkoopt een pand aan de dga voor € 500.000, de fiscale boekwaarde. De werkelijke waarde van dit pand is € 750.000. De BV en de dga zijn beiden bekend met de hogere werkelijke waarde van het pand; de € 250.000 vormt derhalve een vermomde uitdeling van de winst. De BV boekt terzake van de transactie:

kas	€ 500.000
aan opbrengst pand	€ 500.000

Uit deze boeking blijkt op geen enkele manier dat de dga als aandeelhouder is bevoordeeld. Bij ontdekking door de fiscus dient de BV de gemaakte boeking te vervangen door:

kas	€ 500.000
winstuitdeling	€ 250.000
aan opbrengst pand	€ 750.000

De fiscus constateert in de BV een met VPB belaste winst van € 250.000 op de verkoop van het pand. De BV beschikt vervolgens over deze winst door die - vermomd - aan de dga uit te keren: de € 250.000 is bij hem met IB belast.

Het opzettelijk laten lopen van winst (vermomde winstuitkering) door de BV is wat anders dan het enkel onbenut laten van een winstmogelijkheid door de BV. In principe wordt de BV slechts belast voor de winst die daadwerkelijk is behaald; de winst die behaald had kunnen worden is niet van belang. Het verschil tussen het

opzettelijk laten lopen van winst en het bewust onbenut laten daarvan ligt qua feiten genuanceerd. De BV mag zich het missen van een winstmogelijkheid best bewust zijn, dat heeft voor de BV geen fiscale consequenties. Maar als de BV de winst opzettelijk laat lopen om de dga als aandeelhouder te bevoordelen (of een met de dga verwant of bevriend persoon), dan is sprake van een vermoede uitdeling van winst. Met alle gevolgen van dien.

5.2 Niet toegestane dividenduitkeringen

Naast de hiervoor genoemde vermoede dividenduitkeringen, kunnen dividenduitkeringen op een andere manier niet toegestaan zijn. Dividend mag alleen uitgekeerd worden ten laste van vrij uitkeerbare winstreserves. Dat zijn reserves die in de voorgaande jaren gevormd zijn door de inhouding van nettowinsten. Van een niet vrij uitkeerbare winstreserve is bijvoorbeeld sprake als de BV een onroerende zaak heeft geherwaardeerd en deze (niet gerealiseerde) winst aan de winstreserves heeft toegevoegd. Evenmin mag dividend uitgekeerd worden ten laste van wettelijke reserves. Dat zijn reserves die de BV op grond van de wet moet aanhouden, bijvoorbeeld omdat zij een te laag geplaatst aandelenkapitaal (van minder dan het wettelijke minimum van € 18.000) heeft. Een uitkering van dividend hoeft niet gerelateerd te zijn aan de jaarwinst van de BV. De BV mag haar volledige winstreserves als dividend uitkeren, ook al heeft zij in het betreffende jaar geen euro winst gemaakt.

Indien de vergadering van aandeelhouders van een BV besluit tot een dividenduitkering terwijl dat om bovenstaande redenen niet is toegestaan, dan is dat besluit nietig. Keert de BV vervolgens het dividend aan de aandeelhouder(s) uit, dan is dat een onverschuldigde betaling. Voor de belastingheffing wordt de verboden dividenduitkering zonder meer in aanmerking genomen: de aandeelhouder is over dat dividend gewoon 25% aanmerkelijk belangheffing verschuldigd.

Door de verboden dividenduitkering wordt het garantievermogen in de BV - het vermogen waar schuldeisers zich op kunnen verhalen - aangetast. Leidt een schuldeiser daardoor schade, dan kan hij de BV daarvoor aansprakelijk stellen wegens onrechtmatige daad. Mogelijk kan hij ook de directeur-aandeelhouder in privé aansprakelijk stellen

wegens persoonlijk onrechtmatig handelen. De BV kan zo verplicht worden de onverschuldigde betaling - de dividenduitkering - terug te vorderen van haar aandeelhouder(s).

5.3 Beleggen in privé of in de BV

Door de gunstige 1,2% vermogensrendementsheffing in box III is het al snel voordeliger om privé in box III te beleggen dan in de BV. Bij belegging in de BV is de belastingdruk op het rendement 40-44%. In box III is dat bij een rendement van 7% slechts 18% en bij een rendement van 10% nog minder, namelijk 12%. Een voorbeeld kan het verschil illustreren.

Beleggen in de BV of in privé

BV X heeft € 2 mln. aan te beleggen middelen. Bij het beleggen van dat vermogen wordt een (belastbaar) rendement gemaakt van 7%. Indien het vermogen uit de BV wordt gehaald om in privé te gaan beleggen, moet 25% aanmerkelijk belangheffing - ofwel € 500.000 - worden voldaan. De vergelijking tussen het beleggen in de BV of in privé luidt als volgt.

	BV		Privé
Te beleggen middelen	€ 2.000.000		€ 1.500.000
Rendement	€ 140.000		€ 105.000
Af: Vennootschapsbelasting (25,5%)	€ 35.700		n.v.t.
Inkomstenbelasting (25%)	€ 26.075	(1,2%)	€ 18.630
Netto privé	€ 78.225		€ 86.370

Het verschil ten gunste van box III is € 8.145.

Het verschil tussen beide opties wordt nog groter als naast het belaste rendement een waardeinstijging van de onderliggende vermogensbestanddelen wordt aangenomen: in de BV-variant is de belastingdruk daarop 40-44%, in box III slechts 1,2%.

Indien u het te beleggen bedrag niet wil inkorten met de te betalen aanmerkelijk belangheffing kunt u het te beleggen bedrag (in theorie) volledig van de BV lenen, of de aanmerkelijk belangheffing extern financieren. Dit kan een hoger rendement opleveren. Vraag uw AA-Accountant om advies.

6. De dga als BTW-ondernemer

In de periode tussen 26 april 2002 en 18 oktober 2007 zijn dga's met een meerderheidsbelang aangemerkt als BTW-ondernemer. Het Hof van Justitie van de EG maakte daar op 18 oktober 2007 een eind aan. Vanaf die datum kunnen dga's nog wel BTW-ondernemer zijn, bijvoorbeeld omdat zij een bedrijfspand aan de BV verhuren, maar niet vanwege de arbeidsovereenkomst met de BV.

Veel dga's hebben geprofiteerd van de BTW-plicht door een nieuwbouwwoning aan te schaffen, die ook (gedeeltelijk) zakelijk te gebruiken en de volledige aanschaf-BTW van de Belastingdienst terug te vragen. Vanaf 1 januari 2007 moest de dga weliswaar in tien jaar de BTW op het privégedeelte terugbetalen, maar het renteloze uitstel van belastingheffing was wel mogelijk. Bij beëindiging van de BTW-plicht voor de dga moet de dga volgens de Belastingdienst in één keer de nog niet terugbetaalde BTW voor het privégebruik aan de Belastingdienst betalen. Raadpleeg uw AA-Accountant, wanneer u in de periode tussen 26 april 2002 en 18 oktober 2007 heeft geprofiteerd van uw BTW-plicht.

Fiscale eenheid

Er is sprake van een fiscale eenheid als de dga en de BV verweven zijn. Die verwevenheid omvat drie aspecten: de (natuurlijke en/of rechts)personen moeten 'in financieel, organisatorisch en economisch opzicht zodanig zijn verweven dat zij een eenheid vormen'.

Eenzijds is een fiscale eenheid gemakkelijk, omdat voor de fiscale eenheid slechts één BTW-aangifte per heffingstijdvak (maand, kwartaal, jaar) hoeft te worden gedaan. Bij onderlinge transacties hoeft geen BTW in rekening te worden gebracht, bijvoorbeeld bij de verhuur van een bedrijfspand door een dga aan zijn BV. Een nadeel van de fiscale eenheid is dat de in de eenheid opgenomen BTW-ondernemers hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de BTW-schulden die zijn ontstaan tijdens het bestaan van de fiscale eenheid. Raadpleeg daarom uw AA-Adviseur indien u niet op grond van uw arbeidsverhouding zelfstandig diensten of leveringen aan de BV verricht.

De fiscale eenheid kan worden aangevraagd, maar ze kan ook door de Belastingdienst worden opgelegd. Een minder prettig gevolg van een fiscale eenheid is dat de dga hoofdelijk aansprakelijk wordt voor de BTW-schulden van de BV(s) van de te vormen fiscale eenheid.

postbus 84291

2508 AG Den Haag

telefoon (070) 338 36 00

www.novaa.nl